

Richtlijn voorkomen van plagiaat op het IVKO

Augustus 2020

Leerlingen mogen voor hun eigen werkstukken informatie uit andere bronnen gebruiken. Dit kan op twee manieren: parafraseren of citeren.

In beide gevallen moet de bron vermeld worden: een bronverwijzing in de tekst zelf (of met een voetnoot) én een volledige bronvermelding in de bronnenlijst.

Wanneer leerlingen niet duidelijk aangegeven dat een tekst niet van henzelf is, is er sprake van plagiaat.

→ citeren: andermans tekst letterlijk overnemen

“Eén op de drie Nederlanders heeft last van dwangmatige handelingen. Dat kan allerlei vormen aannemen, zoals lantaarnpalen tellen of de wekker met links én rechts aanraken. Veel mensen beseffen niet eens dat ze dit doen”, meldde het NRC (Polanski, 2015).

→ parafraseren: andermans informatie in je eigen woorden overnemen

Volgens het NRC heeft één op de drie Nederlanders last van dwangmatige handelingen, zoals lantaarnpalen tellen of de wekker met links én rechts aanraken (Polanski, 2015).

→ vermelding in de bronnenlijst:

Polanski (2015). *De Nederlander is een dwangneuroot*. NRC Handelsblad.

Zie voor instructie aan leerlingen het document “Handleiding bronverwijzingen voor IVKO-leerlingen”.

Maatregelen n.a.v. plagiaat

We spreken van plagiaat als één van de volgende twee gevallen zich voordoen, of een combinatie van beide.

A. De bronvermelding ontbreekt.

De leerlingen heeft niet duidelijk aangegeven dat een geparafraseerde of geciteerde tekst niet zelfgeschreven is.

Hierbij moet de examencommissie beoordelen of de leerling alleen is vergeten de bron te vermelden (de bron staat bijvoorbeeld wel in de bronnenlijst), of dat de leerling heeft gedaan of de tekst zelfgeschreven is.

- *Is de leerling alleen vergeten de bron te vermelden? Dan volstaat puntaftrek voor onjuist brongebruik (op basis van het beoordelingsmodel van de betreffende opdracht).*
- *Heeft de leerling gedaan of de tekst zelfgeschreven is? Dan wordt het voorgelegd aan de examencommissie en kan de examencommissie besluiten een 1,0 op te leggen (zie artikel 5 van het examenreglement).*

B. Onjuiste verhouding eigen tekst en citaat.

Het verslag bestaat voor een onevenredig groot deel uit citaten. Hierdoor is geen sprake meer van een eigen tekst. Om te bepalen of een citaat noodzakelijk was, hanteren we de volgende richtlijnen:

- Een citaat is altijd een onderdeel van je lopende tekst. Het versterkt datgene wat je onder de aandacht wil brengen.
  - Houd het aantal citaten beperkt. Als je tekst vol met citaten staat, wek je niet de indruk dat je zelf een gedachte over je onderwerp hebt.
  - Citeer alleen als het echt nodig is. Bijvoorbeeld als de brontekst iets zo bijzonder (mooi, bondig, origineel) uitdrukt dat een parafraze er ernstig tekort aan zou doen.
  - Geef geen citaten of parafrases van clichés of algemeen bekende waarheden.
  - Citeer en parafraseer alleen passages van auteurs die deskundig zijn.
- *Bestaat het verslag voor een onevenredig groot deel uit citaten, dan wordt het voorgelegd aan de examencommissie en kan de examencommissie besluiten een 1,0 op te leggen (zie artikel 5 van het examenreglement).*